

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sabbato sancto pasce sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Sabbato in vigilia pasce

plicat fili? tu? vt ipm pati pmittas z cruci eius assistas: z mibi vltim? nō tradicas. Tibi supplicat angeli vt p illū rest aures ruina: ptes in limbo expectātes. Trez sup plicat oēs presentes z futuri vt p filiū tuū subijciant eoz salutē p qm re cū incarna/ sti z nutritiū.

Lamentatio p gēns.

Quōs angustie z fletus dolores z la/ chryme z contorsio viscerū si ynq̄ alicubi fuisstis. hic assistatis p solatione pie misis z p compassione t̄n nobilissimi filij amā/ tissimi iuuenis cui nunq̄ fuit filis. **Q**uoz/ da deuota q̄ d̄ deo aut amore materno yn q̄ aliqd̄ sensistis vna mecu flete: suspirate: riuos lachrymarū deducite. Imo si lachry me mare magnū excederent: adhuc nō suf ficerent. Sed qz sic ē voluntas tua dñe et h̄iplacitū tuū: ecce humil ancilla tua: fiat mihi fm p̄bū tuū. Et tūc pilat? pulit sen/ tentiā dī. Ego ponat? pilatus auctoritate imperiali in hierl̄m p̄sident? audit? accu/ sationib? phariseoz z scribarū z iesū naza/ renum in beo illū cruci affigi z in ea mor/ te ignominiosissima mori.

Sabbato sancto pasce Sermo.

Ecce ascendi

Emus zc. Compleuit de? die se/ ptimo op? suū qd̄ fecerat Gen. ij. Non erit completū opus quōqz ascēderi mus hierosolymā. Ad qd̄ nō pdesse po/ terit si considerem? triplex cōplemētū ope rū de q̄ facit hodie ecclia mentionē. **P**ri mū est cōplemētū nature de q̄ facit ho die ecclia mentionē in p̄ma lectione q̄ est de mundi z p̄cipue hois p̄ductione. **S**ecundū est cōplemētū gr̄e de q̄ fit mentio in cerei z aq̄ b̄ndictione. **T**ertū est cō/ plementū gl̄ie: de q̄ fit mentio i misse cele/ bratione. p̄cipue in euangelio qd̄ est d̄ glo ria resurrectionis. **D**e p̄mo Gen. ij. Per/ fecti sunt celi z terra et ois ornat? eozū. **D**e scdo. j. Coz. xv. B̄ia dei sum id qd̄ sū. **D**e tertio. Deus ois gr̄e q̄ vocauit nos in eternā gl̄iam suā: ip̄e p̄ficiat z firmabit z solidabitqz. j. De. vlt. **E**cce zc.

Prim? ar. In ch̄is descēderit ad ife/ ros; **Q**z nō Aug. ad dardanū. z etiā

sup Gen. ad lras Non facile in scriptorū no men inferi i bono iuuenit: ch̄io autē nihil ma li ē attribue dū. **C**ontra. in simbolo apo. Descēdit ad iferos. Rn. Bon. in. ij. dist. xxij. Romie inferni aliqñ intelligit pena. Aliqñ loc? pene. P̄rio ch̄io nō couenit de scēdere ad iferos: sed h̄n scdo mō. Descē dit em̄ ad illā prem in q̄ erāt iusti detēti q̄ couenit appellari limbus. Descēdit in qua nō cōpulsus necessitate s̄ sua volūtate et pr̄ate. Rō autē q̄re voluit ad illos eripien/ dos descēdere cū etiā h̄ possz facere nō de scēdēdo ē duplex. **P**rima p̄p̄ solationē victoz quā eis exhibuit d̄ p̄ntia sua. Ma gna fuit i h̄ d̄ignatōis oñsio q̄ p̄sonaliter descēdit ad eos. **S**eda ē rō p̄p̄ fusione aduersarioz vt ip̄i demones cōfunderent ex sua p̄ntia: z sic eos vinceret i terra i astū pr̄a natura: sic d̄ eis triūpharet ap̄ d̄ iferos ip̄os iuitos spoliādo. **H**ec Bon. **P**ro fun. **V**ultū h̄ canere debem? ne descēda/ mus ad iferos. **N**ā sicut **S**irg. vj. en. fa cilis descēsus auerit. **H**octes atqz dies pa tet atri ianua d̄it? **S**z reuocare q̄d̄ supas qz euadere ad auras. **H**oc op? hic labor: et pauci q̄s equ? amauit **J**upiter: aut ardes euexit ad ethera fr? **D**ys geniti potuere **E**xp̄oe hecoia **E**t senec. i. trage. **I**ngens vorago faucib? vastis parz latiqz p̄bet oī bus p̄lis iter. **Q**uerit q̄ de ch̄io **A**n illuc descēderit zc. **D**icit rñ. vt s̄. **E**x q̄ p̄clude q̄nta sit erga hoies beniuolētia ch̄iz q̄nta p̄fida et h̄ūilitas. **E**tere sic d̄t **B**ern. **D**e scēdit q̄ntū potuit z decuit: z h̄ totū p̄no bis vt nos d̄ iferno eriper z in celū subli/ maret **A**ud. p̄ctōres auari: lubrici zc. **L**ad uete ne decetero ch̄im derelinq̄ris z dia/ bolo fuites: rādē cū eo ad ifernū descēda ti? **T**oz? q̄ virib? ch̄io sp̄ adherete. **I**p̄se em̄ sol? p̄r ab inferno eripe. **I**p̄e sol? p̄r sal uare. **V**n̄ z p̄pterea ad iferna descēdit: pa tres veteres illuminauit atqz ide liberauit. **F**igura **E**xo. xiiij. **D**e? in colūna nubis eduxit filios isrl̄ de egypto d̄ manu p̄bay raonis. **E**xp̄oe sp̄ualit p̄ colūnā ignis: ani mā ch̄iz gl̄iosam: q̄ ad p̄tes descēdit. **V**n̄ cantat ecclia hōd. **H**ec nox ē in q̄ p̄mū pa tres n̄ros filios isrl̄ eductos d̄ egypto ru b̄rū mare sicco vestigio trāsire fecisti. **H**ec igit nox ē q̄ p̄ctōz tenebras colūne illum na tiōe p̄ntgavit. **H**ec nox ē i q̄ destructi

vinul mortis chris ab inferis victor ascendit.
Secundus ar. Supra dixim⁹ d' chri pas-
 sioe. In h' ser. breuit' aliqd' dicem⁹ de
 ei⁹ ad inferos descensioe. Solet aut' distin-
 gui q'drupl'r infer⁹. Un⁹ d' anaroz i q' e' pe-
 na ppetua sensus z dani. Scds e' sup istu
 s. limbo pueroz in q' e' ppetua pena dani sz
 no sensus. Tertio sup huc est loc⁹ purgato-
 rij in q' e' pena dani z sensus ad eps tin: et
 ibi s'it tenebre exteriores z no interiores q'
 sur d' anar. s. puatio gre. Quart⁹ z supm⁹
 est limbo patz: in q' fuit ad eps pena dani
 sz no sensus. Ad huc g' descendit chris iuxta
 que descensu tria se offerunt z templa.
Primu' uenictia laudabil.

Scdm misericordia desiderabil.

Tertiu' iusticia terribil.

Primu' igit' zc. Que q'de uenictia appa-
 ret ex resolutioe qonis. Sic itaq' d'ns sua
 p'atem ondit in terra uiuendo z mortedo:
 ita etiā uenictis erat vt ea i inferno onderet
 Un' in ps. Attollite por. pn. ve. Glo. i. ph
 apes inferni auferte p'ate v'fan' q'v'q'z nuc
 boies i inferno detiebat. De h' descensu pul-
 cre loquit Aug. in q'da ser. Vox inquit vt
 chris spm tradidit vnita sue diuinitati ania:
 ad inferoz p'fida descendit. Luqz tenebray
 fminu' q' q'da dep'dator splendidi z terry
 bilis apphensisset: aspicietes eu tartaree
 legiones territe pquire ceperunt. Un' est
 iste r'afort' t'aterribil' t'ap'darus. D'und⁹
 ille q' nob' subdit' fuit: nunqz nob' tale mor-
 tuu' misit. Ecce q' solebat nobis ee subditi:
 no solu' ia nihil verent: sz insup nob' minaf
 Ut q'd huc istu adducere voluisti. D' p'nt
 cept nr: perijt ois nobis leticia: du tu chu-
 stu suspendis i ligno. Ignoras q'nta d'ana
 sustineas i inferno post istas crudeliu' voces
 Ecce iniferabiles scioz ppli lachrymabili
 voce clamabat. Aduenisti que desiderates
 quidie expectabam? descendisti p nob' ad i-
 feros. Hec ille. D' q'ingenti leticia p'fusa
 sunt scioz aie cu viderut beatissimu' iesuz
 tidu expectatu. Sic aut' die Tho. in. ij.
 pre. q. lq. ar. iij. Credendu' ai am chri tan-
 tude fuisse i inferno sic fuit cozp' in sepul-
 cro: vt simul ania ei⁹ exiret de inferno z coz-
 pus de sepulcro. **S**cdm est misericordia desi-
 derabilis respectu. s. eoz q' fuerut liberati.
 Sicut em dicit Aug⁹ ser. de pas. omnes iu-
 stoz q' ibidem tenebant absoluit. Sicut g'

comuniter tenet. Appropinqnte hora res-
 surrectiois d'ns scros p'ces ab inferis edu-
 cens: posuit eos in paradiso voluptat'. vt
 ibide gaudentes expectaret die d'nce ascen-
 sionis. Circa q'd notandu' q' sic die Tho.
 vbi s. Sic virt' passionis chri' applicat vi-
 uentib' p sacra nos configurata chri' passi-
 onis: ita mortuis applicata e' p descensu chri-
 sti ad inferos. Propf q'd d' Sach. ix. Tu
 qz in sanguine testamenti tui vincros tu-
 os emisisti d' lacu. Tertiu' e' iusticia terribi-
 lis viq' respectu eoz q' liberati no fuerut.
 Et isti sunt i triplici differetia. **P**rima e'
 differetia purgandoz d' qb' die Thom.
 vbi s. ar. vij. q' illi q' tunc erant tales qles
 nunc sunt q' adhuc i purgatorio detinent n'
 fuerut liberati. Passio em chri' hz p'utem
 sempiterna n' regalem: lo non tunc habuit
 maiore efficacit' q' nuc. Si q' aut' inuerti se
 tales qles s'it: q' nunc p'itate passiois libe-
 rant: illi fuerut liberati. **S**cd' est differe-
 tia pueroz. s. q' cu solo originali pcto res-
 cesserunt q' null' fuit liberat'. Ro sic die
 Tho. vbi s. ar. vij. q' tales pueri nullo mo-
 fuerut passioni chri' conuicti p fide z dile-
 ctione neqz p aliqd' sacm. Scti aut' p'ces
 q'uis tenerent adhuc astricti reatu origi-
 nalis pcti inquantu respicit natura: tñ qn-
 tu ad psonas suas liberati erat p fide chri'
 ab oi macula pcti: lo capaces fuerut libera-
 tionis q'd no sic de pueris dici pot. **T**er-
 tia differetia danatoz qz nullu' penit' eri-
 puit. Nam sic Tho. vbi s. ar. vj. Illis so-
 lis liberationis fructum obtulit q' fuerut
 passioni conuicti p fide charitate forma-
 ram: cuiusmodi no sunt illi damnati. **I**do
 bene dicit Osee. xij. **M**ors ero mors t.
 morsus t. ero inferne. glo. **E**lectos ide a-
 ducendo. **R**eprobos vero ibidem relin-
 quendo. **Q**u' anxia amaritudo fuit eis re-
 manentib' in igne inextinguibili in tene-
 bris. Un' dicebant. **V**enobis miseris q'
 remanem' in tormentis. **C**ur vnqz nati su-
 mus q' manem' in tenebris: nunqz lumen
 visuri: nunqz gaudium habituri. **D**ultuz
 nobis ad mundi contemptu pdesse posset
 illarum penarum terribiliu' consideratio: z
 sic ad nos disponedof vt hierosolyma ascē-
 damus. **E**xemplu' cu mag' iozdanus q'
 fuit general' prior ordis p'dicator. mlt'a di-
 xit ad pueredu' nobile iuuenē filiu' comi-

In die sctō Pasce mane

tis nec ex his tāgeret. Tandē cepit q̄si ro-
gādo sibi dicere. O iuuentis pulcherrime h̄
saltrē te rogo q̄ q̄si respic̄ pulcra membra
tua: sp̄ cogites q̄ magnū dānuz erit si tā-
formosa mēbra fiāt pabulū ignis et ni/ri
eo sine fine crement. Q̄d cū ille sepe fecis-
set: cepit oīno diuitias: h̄gnozes: et delicias
p̄tinere et ordinē intrare. Nec mix: nam s̄
p̄t mundū dānemur: sic d̄t B. f. i. medi.
Quid illis p̄fuit ianis gl̄ia: breuis leticia:
mūdi potētia: carnis voluptas: falsē diui-
tiae: magna familia: ybi risus: ybi ioc̄: ybi
iactantia: ybi arrogātia.

Tertiar. Aud. r. c. Lauete ne ibi de-
scendat. Dicitur Quid ḡ faciem? Di-
co vob̄ q̄ p̄ totā. xl. vob̄ p̄dicauit p̄niaz: in
ea p̄scueret: et sic securi erit. Jura em̄ di-
cūt. Bona fides nō patit̄ vt̄ semel exactū
itez̄ exigat. hec reglā supra ē ex. l. bona fi-
des. ff. d̄ re. iur. Et h̄z etiā locū hec reglā
in penis. Ad hoc. xij. q. ij. c. vlt. Pone ca-
sum siue exēplū iuxta regulā: et expone no-
tādo illd̄ Eze. xviij. Si ip̄ egerit p̄niam
et. oim̄ iniquitatū et nō recordabor.

Pro die sctō Pasche

Ecce ascendi

Emus r. c. Expurgate vet̄ fer-
mentū vt̄ sit̄ noua p̄sp̄io sicut
est̄ azym̄. j. cor. v. Ascēdim̄ si expurga-
mus. In ill̄ aut̄ p̄bis apl̄i tria sūt notāda

Prīmū est purgatiōis exhortatio. Ex-
purgate vet̄ fermentū. Scdm̄ est exhor-
tatiōis zelusio. vt̄ sit̄ noua consp̄io. i. no-
ue consp̄ioni siles: p̄ verā p̄niam reuocati.

Zelusio em̄ est farina aq̄ cōglutinata sine
fermēto. Tertū est zelusiois cōfirma-
tio. sic est̄ azym̄. De p̄mo. j. cor. v. Re-
scit̄ qz̄ modicū fermētū totā massam cor-
rūpit. De scdo Ep̄ h̄ iij. Renouam̄ in
sp̄u mēt̄ v̄z. De tertio Phil. j. Sit̄ sin-
ceres sine offēsa in v̄z̄ iesu ch̄i.

Salutatio. Ecce r. c.

Primar. An necesse fuerit ch̄m re-
surgere. Nō. In deo nō cadit ne-
cessitas. Cōtra. Necesse est diuinā por-
dinationē impleri. sed sic p̄ordinatū erat a
deo vt̄ etiā ip̄e d̄ns p̄nūciauit Matt. xvj.

Et. et plerisp̄ alijs loc̄. R̄nō fm̄ tho.

et alios doctores. Resurrectio ch̄i n̄ erat
necessaria necessitate coactiōis neqz̄ neces-
sitate simpl̄ dicta: qz̄ tal̄ in deo nō est. sed
necessitate imutabilitatis et p̄sūptiōe diuine
p̄ordinatiōis: siue necessitate cōiter dictas
put̄ aliqd̄ d̄ esse necessariū qd̄ est p̄ueniē-
tissimū fieri. et sic ē h̄ fm̄ doctores. Pro
fundamēto. Jocūditissima ē paschalis fe-
stiuitas p̄t nouitate d̄ni resurrectiōis. Nā
vt̄ d̄t Quis d̄e p̄oto. Est q̄qz̄ cunctaz̄ no-
uitas gratissima rez̄. Eo aut̄ gratior: hū-
ius festi iocūditas q̄ imēdiat̄ p̄cessit pas-
sionis dolor. Nā vt̄ d̄t p̄bs. ij. Elenē. et iij
rhetor. Opposita iuxta se posita maḡ elu-
cescūt. In ip̄a aut̄ d̄ni resurrectiōe que ad
passionē sequit̄ est mirāda oppositio oppo-
sitoz̄ iuxta se inuicē. Vñ Aug. Post illu-
siones et p̄bera: post acetū et fellis pocula mi-
xra: p̄ supplicia cruc̄ et vulnera: et postre-
mo post ip̄am mortē: surrexit. de suo fune
re caro noua redit ab occiduo latens vita
et in morte salus reseruata resurgit pulcra
et reditura. post fun̄ igit̄: post materiam
magni doloris sequit̄ matia maximi gau-
diū p̄ter resurrectiōem saluatoris. S̄z̄ q̄rit̄

An necesse fuerit ch̄m resurgere: Dicim̄.
vt̄ s̄. Post quā dicas q̄ i ch̄i resurrectiōe
declarat̄ diuina bonitas q̄ ad eq̄tatez̄ iustit̄
cie ad quā p̄tinet exaltare illos q̄ p̄t̄ deu-
z̄ se hūiliant: fm̄ illd̄ Lu. j. Depouit potē-
tes de sede et exal. hu. Vñ in persona ch̄i
d̄t in p̄. Tu cognuisti. i. p̄basti sessionē me-
am. i. hūilitatē et passionē meā: et resurrecti-
ōne meā. i. gl̄ificationē in resurrectiōe: sic
glo. exponit. Tu q̄ ad claritatē sapie q̄ ap-
paret in hoc q̄ tāta hūiliatio passiōis or-
dinata est ad tantaz̄ gl̄iam resurrectiōis.

Q̄ ad suauitatē beniuolētie: qm̄ i hoc
ōndit̄ q̄nta sit̄ dei beniuolētia circa iusta et
sacra. qz̄ sic voluit sacrū ch̄i corp̄ gl̄ifica-
re: et naturā hūani generis sic magnificare.

Vñ etiā patet q̄ sit̄ locūda ista festiuitas
de q̄ cātat eccl̄ia Hec dies quā fecit d̄ns:
exultem̄ et letemur i ea. Sed notate qm̄
vex̄ gaudiū esse nō p̄t nisi in puritate cō-
scie. Nā vt̄ d̄t Iud. li. de sū. bo. Nulla est
gratior pena q̄ mala p̄scia. Et Amb. li.
de offi. Que pena gratior q̄ vuln̄ p̄scie.

Et itez̄ Iud. de sū. bo. Vñ nūc̄ ē c̄tri-
stis: sp̄ b̄i vite. Re-nā q̄ anim̄ nūc̄ est
secur̄. Secura p̄o p̄scia sp̄ gaudiū habet.